

با سهراب رضایی، رئیس دانشگاه فنی و حرفه‌ای کشور

فارغ‌التحصیل فنی و حرفه‌ای بیکار کم داریم

اشاره

یکی از بحران‌های جدی نظام آموزش عالی کشور، کاربردی نبودن بسیاری از دروس دانشگاهی است که همین مساله نیز چالش دیگری به نام افزایش فارغ‌التحصیلان بیکار را پدید آورده است، دانشجویانی که پس از فراغت از تحصیل، نه آموخته‌هایشان به درد بازار کار می‌خورد و نه حاضرند در مشاغل غیر از رشته تخصصی شان کار کنند. تمرکز بر آموزش‌های تئوری در مراکز آموزش عالی موجب شده است نظام دانشگاهی ما با صنعت نیز فاصله بگیرد و حتی بسیاری از دانشگاه‌های فنی و مهندسی کشور نیز خروجی‌هایی را به جامعه تحویل می‌دهند که شمار زیادی از آنان نمی‌توانند تاثیر مثبتی بر اقتصاد کشور و تولید ثروت ملی داشته باشند.

در این میان، دانشگاه فنی و حرفه‌ای در تلاش است روی آموزش‌های فنی و کاربردی تمرکز کرده و آموزش‌هایی را به دانشجویان منتقل کند که بتوانند پس از فارغ‌التحصیلی در بازار کار نیز حرفی برای گفتن داشته باشند. این دانشگاه هم‌اکنون بیش از ۲۵۰ هزار دانشجو دارد که همه آنها از هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش

امین جلواند/ گروه جامعه

صادقانه بگویم بسیاری از مردم هنوز هم این تصور را دارند که دانش آموزان هنرستانی و دانشجویان فنی و حرفه‌ای از سرناچاری در این مراکز آموزشی ادامه تحصیل می‌دهند و دانش آموزان باهوش تر در رشته‌های نظری مثل ریاضی و تجربی در س می خوانند. موقایف؟

صدرصد با این نوع نگاه مخالفم و تجربه مدیریتم در دانشگاه فنی و حرفه‌ای، خلاف این موضوع را ثابت کرده است. انسان‌ها دارای هوش‌های مختلفی هستند که یکی از آنها، هوش جسمی و عملی است. اتفاقاً از نظر ما دانش آموزان هنرستانی، دانشجویان فعال و پر جنب و جوشی هستند که حوصله آرام نشستن در کلاس‌های درس را ندارند و فضای آموزشی بسیاری از مدرسه‌های کشور نیز مستعد روحيات و علائق این دانش آموزان نیست، بنابراین آنها ترجیح می‌دهند به هنرستان‌ها بیایند و کار عملی انجام دهند.

در دانشگاه فنی و حرفه‌ای، استاد و دانشجو با لباس شیک و تمیز وارد نمی‌شوند و فضا برای هوش جسمی و کارهای عملیاتی آماده است و اتفاقاً دانشجویان فنی و حرفه‌ای افراد نخبه‌ای هستند.

اغلب دانشجویانی که دوره تکنیسینی را طی کرده‌اند، افراد موفقی در برابر کار و تدریس هستند. البته برخی دانشجویان نخبه دانشگاه فنی و حرفه‌ای که اختراعات زیادی هم دارند، در کنکور کم می‌آوردند و به همین دلیل، گاه‌فشاری هم بر ما وارد می‌شود که بسزای این گروه از متقاضیان، سهمیه‌ای ویژه برای پذیرش در دانشگاه قائل شویم.

این دانشجویان می‌گویند ما حوصله کتاب خواندن نداریم، اما کار فنی بلد هستیم. مثلاً چسبی قبل یا یکی از دانشجویان دانشگاه فنی و حرفه‌ای در کرمان صحبت می‌کردم که شش اختراع عملیاتی منحصراً به فرد داشت و از من می‌خواست اجازه دهم بدون کنکور وارد مقطع بالاتر بشود. وقتی به او گفتم چرا با این استعداد عالی در کنکور شرکت نمی‌کنی، گفت خودش می‌داند توانایی قبول شدن در کنکور مبتنی بر تئوری‌ها را ندارد.

همچنین نمونه‌های زیادی از این گونه افراد داریم. مثلاً دانشجوی دیگری در دانشگاه فنی و حرفه‌ای میناب داریم که ۹۱ اختراع دارد، اما حوصله کنکور ندارد و به جایش حاضر است از صبح تا شب در آزمایشگاه کار کند.

می‌خواهم بگویم دانش آموزان و دانشجویان رشته‌های فنی و حرفه‌ای اصالتاً تنبل نیستند، اما متأسفانه با ترویج فرهنگ مدرک‌گرایی در کشور، غافل‌شدن از رشته‌های فنی و تمرکز بیش از حد بر رشته‌های تئوری، چنین دیدگاه نادرست و غیرمنطقی‌ای نسبت به آنها وجود دارد.

رضایی:

دانشگاه فنی و حرفه‌ای می‌تواند هر ساله حدود ۲۰ درصد از متقاضیان را پذیرش کند و نزدیک به ۲۸۰ هزار نفر هم پشت کنکور می‌مانند که خود ما هم منتقد این وضع هستیم و از مسئولان می‌خواهیم فکری به حال توسعه کمی و کیفی آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای کنند

با نگاهی گذرا به تاریخچه ۴۰ ساله دانشگاه فنی و حرفه‌ای به نظر می‌رسد از روز اول قرار نبوده آموزش‌شده‌های فنی به دانشگاه تبدیل شود. چه اتفاقی افتاد که آموزش‌شده‌های فنی در کشور نتوانستند جمعیت و پتانسیل دانشگاه فنی و حرفه‌ای خوانده شدند؟

دانشگاه فنی و حرفه‌ای دو تاریخچه دارد. یک تاریخچه دانشگاه فنی و حرفه‌ای به برنامه پنجم توسعه برمی‌گردد که از ابتدای سال ۹۰ شروع شد و تاریخچه دیگر هم به بحث تربیت تکنیسین و آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای مربوط است که به چند دهه قبل می‌رسد.

بحث تربیت تکنیسین در کشور ما از سال ۱۳۴۴ مطرح و همان سال با تأسیس اولین هنرستان فنی، آموزش‌های فنی به علاقه‌مندان آغاز و سپس یک هنرستان دخترانه هم افتتاح شد و به این ترتیب، تأسیس این هنرستان‌ها تا زمان انقلاب ادامه داشت.

در زمان انقلاب ما ۱۴ هنرستان فنی بیشتر نداشتیم که آن موقع به نام انستیتو تکنولوژی خوانده می‌شدند و کار تربیت تکنیسین را انجام می‌دادند.

آن زمان، بحث تربیت تکنیسین در دنیا بسیار مطرح و مهم بود و به دلیل ارتباط علمی ایران با کشورهای غربی،

موضوع تربیت تکنیسین نیز وارد کشور ما شد، اما با گذشت زمان، چون درس خواندن در دانشگاه جذابیت بیشتری پیدا کرد، این آموزش‌شده‌های فنی جمع و به نام دانشگاه خوانده شد.

اصابع از انقلاب، تربیت تکنیسین به عهده آموزش و پرورش گذاشته شد، ولی آموزش و پرورش به دلیل اولویت‌های زیادش، رفته‌رفته آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در آموزش‌شده‌های فنی، به صورت کج‌دار و مریز ارائه می‌شد.

بالاخره با روی کار آمدن نظام جدید آموزش متوسطه در دولت سازندگی، بحث تربیت تکنیسین نیز دوباره مطرح و قرار بر این شد از آموزش هنرستانی‌ها و کار دانش‌ها بیشتر حمایت شود.

در اوایل دولت آقای هاشمی، به دلیل افزایش تعداد کنکور می‌ها قرار شد بخشی از دانش آموزان متوسطه به سمت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در هنرستان‌ها و کار دانش‌ها هدایت شوند. سپس با تقویت هنرستان‌ها و افزایش تعداد آنها کار به جایی رسید که مسئولان وقت آموزش و پرورش و آموزش عالی کشور به این فکر افتادند که حالا با افزایش تعداد دانش آموزان فنی و حرفه‌ای باید فکری به حال ادامه تحصیل این گروه از دانش آموزان کرد، به همین دلیل در آن سال‌ها، دفتر مدارس عالی در آموزش و پرورش تشکیل شد تا این که اوایل دولت نهم و دهم، آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای با رشد روزافزون روبه‌رو شدند؛ طوری که هم‌اکنون ۱۶۸۵ دانشکده فنی و حرفه‌ای فعال، سه مرکز دارای مجوز و حدود ۴۲ مرکز آموزش عالی فنی و حرفه‌ای داریم که این ۴۲ مرکز، مصوبه سفارشی استانی بوده که هم‌اکنون در حال تأسیس هستند.

چه جاذبه‌هایی موجب افزایش تعداد دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای در دولت سازندگی و بالاتر میزان استقبال دانش آموزان از دوره‌های فنی و حرفه‌ای شد؟

مهم‌ترین جاذبه دوره هنرستان این بوده و هست که دانش آموزان هنرستانی از همان سال دوم هنرستان، رشته درسی خود را انتخاب می‌کنند و تحصیلات دانشگاهی شان هم همان رشته تحصیلی دوره دبیرستان خواهد شد. مثلاً اگر دانش آموزی در هنرستان، وارد رشته برق یا مکانیک شد، ادامه تحصیل دانشگاهی اش هم همان رشته برق یا مکانیک دوره دبیرستان خواهد بود. یعنی آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای به این منظور تأسیس شد که دو سال تربیت در دانشگاه‌ها یا سه سال تحصیل در هنرستان‌ها جامع شود و نه نهایت، دانشجوی پس از فارغ‌التحصیلی، یک دوره پنج ساله کارآمد را طی کند. بنابراین سه سال تحصیل در هنرستان با دو سال تحصیل در دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای جمع می‌شود و یک دوره پنج‌ساله کاربردی به وجود می‌آید که بیشتر دروس تحصیلی دانشجویی این پنج سال، دروس کارگاهی است.

دانش آموز در کارگاه‌های هنرستان‌ها با الفیای حرفه‌اش آشنا می‌شود، کار با دستگاه‌ها را یاد می‌گیرد و بعد از ورود به دانشگاه‌های دیگر دانشجوی نیست که تازه از صفر شروع کرده باشد، بلکه این دانشجوی همان روز اول مقدمات رشته‌اش را خوانده و الان دوره تکمیل آموخته‌هایش را می‌گذراند. به همین دلیل هم دانشجوی پس از دو سال تحصیل در مراکز آموزش عالی می‌تواند به عنوان ماهر، فنی و آچار به دست یا همان تکنیسین به کشور خدمت کند.

تکنیسین‌ها ۸۰ درصد شغل‌های دنیا را دارند که ما در ایران به این دوره‌ها کاردانی می‌گوییم؛ یعنی فردی که با حداقل آموزش دانشگاهی می‌تواند وارد بازار کار شود.

دوره کاردانی، حداقل آموزش‌های آکادمیکی است که یک شهروند تحصیلکرده باید طی کند تا وارد جامعه و بازار کار شود. در این دوره‌ها، دانشجو حداقل واحدهای آموزش دروس عمومی را که برای یک شهروند خوب شدن نیاز است طی می‌کند، اما ۷۰ درصد واحدهای آموزشی اش، دروس عملی و کاربردی خواهد بود که تلفیق این آموخته‌ها باعث می‌شود یک دانشجوی کاردارن بعد از پنج سال تحصیل در رشته خودش یک استاد کار نیمه ماهر باشد.

امادر دهه ۸۰ شاهد بودیم دانش آموزان از مراکز پیش‌دانشگاهی بیشتر از هنرستان‌ها استقبال کردند و حتی این استقبال تا امروز هم ادامه داشته است. چرا نظام آموزش و پرورش نتوانست این میزان اشتیاق سابق دانش آموزان به دوره‌های فنی و حرفه‌ای را حفظ کند؟

ببینید وقتی نظام هنرستانی در برابر مقطع پیش‌دانشگاهی راه افتاد، از همان اول هم قرار نبود همه دیپلمه‌های دبیرستانی به مقطع پیش‌دانشگاهی وارد شوند، بلکه قرار بود تنها عده‌ای بتوانند وارد پیش‌دانشگاهی بشوند و عده‌ای دیگر نتوانند از این فیلتر عبور کنند و از طریق هنرستان‌ها وارد دانشگاه شوند، اما با مقاومت اجتماعی و رشد مدرک‌گرایی، کم‌کم پیش‌دانشگاهی هم به یک پایه تحصیلی اجباری تبدیل شد که بیشتر دبیرستانی‌ها باید از آن عبور می‌کردند.

هم‌اکنون چه تعداد دانشجو در دانشگاه فنی و حرفه‌ای تحصیل می‌کنند؟

ما در سراسر کشور حدود ۲۵۰ هزار دانشجو و ۱۶۵ مرکز آموزش عالی فنی و حرفه‌ای داریم که از این تعداد، ۵۰۰ هزار فنی و حرفه‌ای دخترانه و ۱۱۰ مرکز هم پسرانه است.

گویای طی سال‌های اخیر، تعداد بیشتری از رشته‌های مقطع کارشناسی به‌فهرست رشته‌های دانشگاهی و حرفه‌ای اضافه شده است؟

درست است، اما هنوز هم رشته‌های مقطع کاردانی ما خیلی بیشتر از رشته‌های کارشناسی است. در دانشگاه فنی و حرفه‌ای، حدود ۶۴ رشته در مقطع کاردانی تدریس می‌شود که در ۲۸ رشته هم مقطع کارشناسی را برگزار کرده‌ایم، البته مقطع کارشناسی ما می‌باشود است، یعنی دانشجویان باید ابتدا مقطع کاردانی را بگذرانند و سپس برای ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی اقدام کنند، اما همچنان بیش از ۹۰ درصد دانشجویان ما در مقطع کاردانی تحصیل می‌کنند و اصلاً قصد نداریم به سمت توسعه رشته‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه فنی و حرفه‌ای حرکت کنیم.

چرا با وجود این که طی چند سال اخیر، بیش از یک میلیون نفر پشت کنکور کارشناسی ارشد صف کشیده‌اند، می‌گویید برنامه‌ای برای افزایش تعداد رشته‌های کارشناسی و تمرکز بیشتر بر توسعه رشته‌های تحصیلات تکمیلی ندارید؟

ما دو مأموریت اصلی برای دانشگاه فنی و حرفه‌ای تعریف کرده‌ایم. اولین مأموریت دانشگاه، تربیت تکنیسین در کشور است که در کشور مغفول مانده است و هم‌اکنون می‌بینیم اغلب دانشگاه‌های کشور به سمت مدرک‌گرایی پیش رفته‌اند و به فکر گسترش ظرفیت پذیرش در مقطع تحصیلات تکمیلی هستند.

دومین مأموریت ما هم آموزش‌های عملی و کارگاهی به دانشجویان است؛ طوری که دانشجوی پس از فارغ‌التحصیلی بیکار نباشد.

مطمئن باشید اگر آموزش‌های کاربردی به دانشجویان ارائه می‌شد و از دوره‌های کاردانی و فنی و حرفه‌ای در دانشگاه‌ها حمایت بیشتری به عمل می‌آمد، حالا این میزان فارغ‌التحصیل بیکار در کشور نداشتیم. به همین دلیل هم ماهیت اکثر رشته‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای، رشته‌های کاربردی و عملیاتی است. یعنی دانشجوی صنعت چوب باید برای آموزش رشته‌های عملی‌اش نیز بسازد، دانشجوی جوشکاری داریم که مجبور است جوشکاری کند یا دانشجوی اتومکانیک داریم که طی تحصیلاتش، موتور ماشین تعمیر می‌کند و در کل، دانشجو خود به خود از همان روز اول کار و درس را با هم یاد می‌گیرد.

در حقیقت، ما برخلاف بسیاری از رشته‌های دانشگاهی که حالا یک میلیون و صد هزار نفر پشت کنکور کارشناسی ارشد آن مانده‌اند، در برخی رشته‌ها اصلاً دوره کارشناسی نداریم و حتی تقاضا هم برای ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی پایین است.

مطابق آمارهای ما هم‌اکنون فقط ۲۸ رشته کارشناسی داریم و چالش‌تر آن که تنها بین ۸ تا ۱۰ درصد از فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای می‌خواهند وارد مقطع کارشناسی شوند.

مثلاً شما در وزارت علوم نمی‌بینید دانشجوی دانشگاه فنی و حرفه‌ای به وزارت علوم برود و اعتراض کند چرا در دانشگاه ما رشته فوق لیسانس جوشکاری نداریم. به این دلیل که بازار کار برای رشته درسی شان وجود دارد و زمانی هم که می‌بینند بعد از پایان تحصیلات در همان رشته تحصیلی می‌توانند کاری پیدا کنند اصراًری برای ادامه تحصیل ندارند.

ما می‌خواهیم با مدرک‌گرایی مبارزه کنیم و دلیلی ندارد چهار سال از بهترین دوران جوانی دانشجوی را بگیریم و بعد از دوره کارشناسی به او یک برگه بدهیم. بعد هم وقتی دانشجو گفت حالا پس از فارغ‌التحصیلی کجا کار کنم، بگویم نمی‌دانم.

اما خیلی از همین دانشجویهای فارغ‌التحصیل شده دانشگاه فنی و حرفه‌ای از اقتضای جامعه نیستند و سرمایه‌های برای راه‌اندازی یک کسب و کار مرتبط با رشته دانشگاهی شان ندارند، در حالی که اغلب رشته‌های

فنی و حرفه‌ای برای درآمدزایی و خوداشتغالی نیاز به سرمایه‌گذاری دارد.

می‌پذیرم بسیاری از دانشجویان دانشگاه فنی و حرفه‌ای از اقبال متوسط یا طبقه متوسط به پایین جامعه هستند که تمکن مالی برای راه‌اندازی کار در ابتدای دوران دانشجویی یا پس از فارغ‌التحصیلی.

به همین دلیل نیز طرحی به نام حمایت از تعاونی‌های دانشجویی راه‌اندازی کرده‌ایم که در آن چند دانشجوی فنی و حرفه‌ای با کمک استادان محصول تولید می‌کنند و به بازار ارائه می‌دهند.

یعنی اگر دانشجویی می‌تواند کار کند، به او اختیار داده می‌شود که از امکانات دانشگاه مثل سوله‌ها، آب، برق، گاز و سایر امکانات جایی استفاده کند تا اشتغال و درآمدزایی داشته باشد. در این طرح، سهمی از سود تولید محصول به دانشجویی، سهمی به استاد و سهمی هم به دانشگاه می‌رسد که دانشگاه هم سهمش را صرف تجهیز امکانات دانشگاه و تهیه محصولات کمک آموزشی می‌کند.

در واقع با این طرح تلاش می‌کنیم به دانشجویان تولید آموزش‌های دانشگاهی‌اش می‌تواند درآمدزا باشد و چنان برای دانشجوی برنامه‌ریزی کنیم که حتی در ساعت‌های بیکاریش هم به سمت تعمیق دانسته‌هایش حرکت کند و با این کار، رویکردی تعریف کرده‌ایم که در آن آموزش تولیدمحور در دانشگاه فنی و حرفه‌ای را دستور کار قرار داده‌ایم.

الان حدود ۴۰ تا ۴۰ تعاونی دانشجویی در سراسر کشور راه‌اندازی کرده‌ایم و نگاهمان این است که هر کدام از مراکز ما حداقل یک تعاونی دانشجویی داشته باشد.

ولی کار در این تعاونی‌ها کم‌نمی‌تواند به عنوان یک شغل دائم برای دانشجوی تعریف شود.

وقتی از این نوع تولید صحبت می‌کنیم، منظور مان تولید انبوه نیست، بلکه تولید در حد کوچکی است که بتواند اعتماد به نفس و امید را در دانشجو ایجاد کند که بیکار نباشد و در حقیقت، شرایطی ایجاد کرده‌ایم که دانشجوی در صورت ندانستن دانش و آگاهی درباره رشته‌اش می‌تواند در همان رشته دانشگاهی‌اش، محصول در دانشگاه تولید کند. سپس برای اشتغال آن دسته از فارغ‌التحصیلانی که در قالب تعاونی‌ها جانی می‌گیرند یا اصلاً دوست ندارند در تعاونی‌های دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای کار کنند، چه فکری کرده‌اید؟

امروزه در دنیا بحثی به نام دانشگاه نسل سوم یا دانشگاه کارآفرین مطرح می‌شود. یعنی وظیفه دانشگاه دیگر فقط آموزش و پژوهش نیست، بلکه دانشگاه باید تا پایان کار، دانشجو را حمایت کند و ببیند اصلاً محصول و خروجی دانشگاه در بازار کار طرفداری دارد یا خیر. ما به دنبال این هستیم که همین نوع نگاه را در دانشگاه فنی و حرفه‌ای جا بیندازیم و الگویی از دانشگاه مدرن را در مقابل دانشگاه‌های سنتی ایجاد کنیم.

به همین منظور هم در نظر داریم بزودی طرح حمایت از تربیت تکنیسین‌ها را به مجلس ببریم و تلاش کنیم شورا‌های شهر و اصناف مختلف، بخشی از مجوز کارهای تولیدی خود را در اختیار تکنیسین‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای قرار دهند و از آنها حمایت کنند تا به این ترتیب، فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای بتوانند راحت تر کار پیدا کنند.

یکی از عمده‌انتهادهایی که از دانشگاه فنی و حرفه‌ای می‌شود این است که بسیاری از دانش آموزان فارغ‌التحصیل در هنرستان‌ها، پشت کنکور سخت دانشگاه فنی و حرفه‌ای گرفتار می‌شوند. چرا ظرفیت پذیرش دانشجویان این دانشگاه با تعداد متقاضیان آن نسبت منطقی ندارد؟

دلیلش این است که همه صندلی‌های آموزش عالی برای دبیرستانی‌ها بوده است. حتی تا قبل از شکل‌گیری دانشگاه فنی و حرفه‌ای، حتی یک ظرفیت خالی هم برای هنرستانی‌ها در نظر گرفته نشده بود تا این که مطابق اسناد بالادستی، آموزش و پرورش موظف شد حداقل ۵۰ درصد از ظرفیت‌هایش را تا پایان برنامه پنجم توسعه به دانش آموزان فنی و حرفه‌ای اختصاص دهد، اما مساله اینجاست حالا بسیاری از فارغ‌التحصیلان هنرستانی دوست دارند ادامه تحصیل دهند، اما ظرفیت برای پذیرش آنها کافی نیست.

ظرفیت سالانه دانشگاه فنی و حرفه‌ای برای پذیرش

رضایی:

در نظر داریم بزودی طرح حمایت از تربیت تکنیسین‌ها را به مجلس ببریم و تلاش کنیم شورا‌های شهر و اصناف مختلف، بخشی از مجوز کارهای تولیدی خود را در اختیار تکنیسین‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای قرار دهند تا فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای بتوانند راحت تر کار پیدا کنند

ما در سراسر کشور حدود ۷۰ هزار نفر است که بتواند اعتماد به نفس و امید را در دانشجو ایجاد کند که بیکار نباشد و در حقیقت، شرایطی ایجاد کرده‌ایم که دانشجوی در صورت ندانستن دانش و آگاهی درباره رشته‌اش می‌تواند در همان رشته دانشگاهی‌اش، محصول در دانشگاه تولید کند.

سپس برای اشتغال آن دسته از فارغ‌التحصیلانی که در قالب تعاونی‌ها جانی می‌گیرند یا اصلاً دوست ندارند در تعاونی‌های دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای کار کنند، چه فکری کرده‌اید؟

امروزه در دنیا بحثی به نام دانشگاه نسل سوم یا دانشگاه کارآفرین مطرح می‌شود. یعنی وظیفه دانشگاه دیگر فقط آموزش و پژوهش نیست، بلکه دانشگاه باید تا پایان کار، دانشجو را حمایت کند و ببیند اصلاً محصول و خروجی دانشگاه در بازار کار طرفداری دارد یا خیر. ما به دنبال این هستیم که همین نوع نگاه را در دانشگاه فنی و حرفه‌ای جا بیندازیم و الگویی از دانشگاه مدرن را در مقابل دانشگاه‌های سنتی ایجاد کنیم.

به همین منظور هم در نظر داریم بزودی طرح حمایت از تربیت تکنیسین‌ها را به مجلس ببریم و تلاش کنیم شورا‌های شهر و اصناف مختلف، بخشی از مجوز کارهای تولیدی خود را در اختیار تکنیسین‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای قرار دهند و از آنها حمایت کنند تا به این ترتیب، فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای بتوانند راحت تر کار پیدا کنند.

یعنی اگر دانشجویی می‌تواند کار کند، به او اختیار داده می‌شود که از امکانات دانشگاه مثل سوله‌ها، آب، برق، گاز و سایر امکانات جایی استفاده کند تا اشتغال و درآمدزایی داشته باشد. در این طرح، سهمی از سود تولید محصول به دانشجویی، سهمی به استاد و سهمی هم به دانشگاه می‌رسد که دانشگاه هم سهمش را صرف تجهیز امکانات دانشگاه و تهیه محصولات کمک آموزشی می‌کند.

در واقع با این طرح تلاش می‌کنیم به دانشجویان تولید آموزش‌های دانشگاهی‌اش می‌تواند درآمدزا باشد و چنان برای دانشجوی برنامه‌ریزی کنیم که حتی در ساعت‌های بیکاریش هم به سمت تعمیق دانسته‌هایش حرکت کند و با این کار، رویکردی تعریف کرده‌ایم که در آن آموزش تولیدمحور در دانشگاه فنی و حرفه‌ای را دستور کار قرار داده‌ایم.

الان حدود ۴۰ تا ۴۰ تعاونی دانشجویی در سراسر کشور راه‌اندازی کرده‌ایم و نگاهمان این است که هر کدام از مراکز ما حداقل یک تعاونی دانشجویی داشته باشد.

ولی کار در این تعاونی‌ها کم‌نمی‌تواند به عنوان یک شغل دائم برای دانشجوی تعریف شود.

وقتی از این نوع تولید صحبت می‌کنیم، منظور مان تولید انبوه نیست، بلکه تولید در حد کوچکی است که بتواند اعتماد به نفس و امید را در دانشجو ایجاد کند که بیکار نباشد و در حقیقت، شرایطی ایجاد کرده‌ایم که دانشجوی در صورت ندانستن دانش و آگاهی درباره رشته‌اش می‌تواند در همان رشته دانشگاهی‌اش، محصول در دانشگاه تولید کند. سپس برای اشتغال آن دسته از فارغ‌التحصیلانی که در قالب تعاونی‌ها جانی می‌گیرند یا اصلاً دوست ندارند در تعاونی‌های دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای کار کنند، چه فکری کرده‌اید؟

امروزه در دنیا بحثی به نام دانشگاه نسل سوم یا دانشگاه کارآفرین مطرح می‌شود. یعنی وظیفه دانشگاه دیگر فقط آموزش و پژوهش نیست، بلکه دانشگاه باید تا پایان کار، دانشجو را حمایت کند و ببیند اصلاً محصول و خروجی دانشگاه در بازار کار طرفداری دارد یا خیر. ما به دنبال این هستیم که همین نوع نگاه را در دانشگاه فنی و حرفه‌ای جا بیندازیم و الگویی از دانشگاه مدرن را در مقابل دانشگاه‌های سنتی ایجاد کنیم.

به همین منظور هم در نظر داریم بزودی طرح حمایت از تربیت تکنیسین‌ها را به مجلس ببریم و تلاش کنیم شورا‌های شهر و اصناف مختلف، بخشی از مجوز کارهای تولیدی خود را در اختیار تکنیسین‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای قرار دهند و از آنها حمایت کنند تا به این ترتیب، فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای بتوانند راحت تر کار پیدا کنند.

اما خیلی از همین دانشجویهای فارغ‌التحصیل شده دانشگاه فنی و حرفه‌ای از اقتضای جامعه نیستند و سرمایه‌های برای راه‌اندازی یک کسب و کار مرتبط با رشته دانشگاهی شان ندارند، در حالی که اغلب رشته‌های

فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای شاغل هستند، اما من متقدم‌تر دانشجویی پیدا می‌شود که در دانشگاه فنی و حرفه‌ای درس خوانده باشد و دنبال شغل بگردد، اما بیکار مانده باشد.

پذیرش این حرفه، کمی سخت است. در حالی که حتی بازار کار برای جذب بسیاری از نخبه‌های علمی از دانشگاه‌های معتبر کشور با چالش جدی مواجه است، چطور می‌توان گفت ۸۵ درصد از فارغ‌التحصیلان کاردانی از دانشگاه فنی و حرفه‌ای شاغل هستند؟

به این دلیل می‌گویم حداقل ۸۵ درصد از فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای شاغل هستند که در بین فارغ‌التحصیلان بیش از ۵۰ رشته‌ها از ۶۴ رشته موجود، حتی یک نفر را هم نمی‌توانید پیدا کنید که در این رشته‌ها بیکار مانده باشد، چون هم نیاز بازار کار برای جذب آنها بسیار بالاست و هم این رشته‌های خاص فقط در دانشگاه فنی و حرفه‌ای تدریس می‌شود.

این رشته‌هایی که می‌گویید در آن اصلاً فارغ‌التحصیل بیکار نداریم، کدام است؟

مثلاً رشته تکنیسین تأسیسات ساختمان، تکنیسین جوشکاری، تکنیسین تراشکاری و فوق‌دیپلم قلم‌زنی رشته‌هایی هستند که می‌توانم ادعا کنم همه فارغ‌التحصیلان‌شان از دانشگاه فنی و حرفه‌ای شاغل هستند. زیرا این رشته‌ها مثل مکانیک خودرو، حتی اگر در بازار کاری نباشد، شخص می‌تواند خودش با کمترین سرمایه شروع به کار کند.

یعنی در حالی که نظام آموزش عالی در بسیاری از موارد نتوانسته است همگام با نیازهای کشور دانشجو جذب کند، اما دانشگاه فنی و حرفه‌ای با رویکردی نیازمحور تلاش کرده و همچنان تلاش خواهد کرد دانشجویانش را مطابق با نیازهای اشتغال جامعه جذب کند.

مثلاً امسال رشته جدیدی به نام تعمیر و نگهداری پله برقی و آسانسور راه‌اندازی کرده‌ایم که حتی یک فارغ‌التحصیل دانشگاهی این رشته در کشور وجود ندارد و امکان ندارد با وجود بازار فعلی مسکن به این زودی‌ها این رشته در بازار کار اشباع شود.

حتی در یک دوره زمانی مجبور شدیم ۲۰۰۰ جوشکار خارجی برای طرح نفتی پارس جنوبی استخدام کنیم. در حالی که الان با تربیت تکنیسین‌های جوشکار در دانشگاه فنی و حرفه‌ای، بسیاری از نیازهای داخل را جواب داده‌ایم.

آن ۱۵۰ درصد از رشته‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای که در آن بیکاری وجود دارد، شامل چه رشته‌هایی است؟

در رشته‌هایی مثل حسابداری، کامپیوتر و امور اداری و کشاورزی، فارغ‌التحصیلان این رشته‌ها در دانشگاه فنی و حرفه‌ای با مشکل اشتغال روبه‌رو هستند و به دلیل این که سایر دانشگاه‌ها هم بدون توجه به نیازهای واقعی بازار کار هم به این مشکل‌است که کارفرما ترجیح می‌دهد مثلاً یک کارشناس یا کارشناس ارشد کامپیوتر را استخدام کند، برخی تکنیسین‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای در این رشته‌ها بیکار مانده‌اند.

چرا وقتی می‌بینید در این رشته‌ها با بیکاری فارغ‌التحصیلان مواجه هستید و این رشته‌ها در بازار کار اشباع شده است، باز هم دانشجو جذب می‌کنید؟

امسال برنامه ما هم کاهش پذیرش دانشجو در این رشته‌هاست و پذیرش در رشته‌های کامپیوتر، حسابداری و کشاورزی را محدود کرده‌ایم و به جای آن برخی میان‌رشته‌ها را گسترش داده‌ایم.

دانشجو، حدود ۷۰ هزار نفر است که این میزان، به هیچ وجه جوابگوی متقاضیان تحصیل در این دانشگاه نیست. حتی سال به سال بر تعداد فارغ‌التحصیل هنرستانی‌مان اضافه می‌شود، اما برای پذیرش دانشجوی فنی و حرفه‌ای ظرفیت کافی نداریم.

چون دانشگاه فنی و حرفه‌ای تنها دانشگاه دولتی برای ادامه تحصیل هنرستانی‌هاست، ظرفیت شدیدی وجود دارد و سایر دانشگاه‌ها پولی است. بنابراین به دلیل کمبود ظرفیت دانشگاهی برای هنرستانی‌ها مجبور به برگزاری کنکور هستیم.

با وجود ظرفیت پذیرش ۷۰ هزار نفری دانشگاه فنی و حرفه‌ای، چه تعداد متقاضی دارید؟

دانشگاه فنی و حرفه‌ای می‌تواند هر ساله حدود ۲۰ درصد از متقاضیان را پذیرش کند و نزدیک به ۲۸۰ هزار نفر هم پشت کنکور این دانشگاه می‌مانند که خود ما هم منتقد این وضع هستیم و از مسئولان آموزش عالی می‌خواهیم فکری به حال توسعه کمی و کیفی آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای کنند.

بسیار کم‌آمارهای رسمی می‌گویید حدود ۹۰۰ هزار نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی کشور بیکار هستند، آماری دارید که چه تعداد از فارغ‌التحصیلان دانشگاه فنی و حرفه‌ای بیکار یا شاغل هستند؟

مطابق اطلاعات مرکز آمار ایران، حدود ۸۵ درصد از

صندرا

www.parsianoilgroup.com

تلفن: ۰۲۱-۶۶۸۵۵۹۱ (۲۰ خط) همراه: ۰۹۱۳۱۱۳۳۳۶

تهران: خیابان طالقانی جنب داروخانه هلال احمر

پلاک: ۲۹۲ طبقه پنجم، واحد جنوبی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۸۰۴۰ (۲۰ خط) همراه: ۰۹۱۳۱۷۳۳۳۶

مشارکت در پروژه‌های نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشگاهی

طراحی، ساخت، مشاوره، اجرای پروژه‌های نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشگاهی

واردات و صادرات

استخدام نیروی فنی از بین آقایان (اطلاعات بیشتر بر روی وب‌سایت)

اسفهان: خیابان چهارباغ بالا، روبروی کارخانه زعفر

مجمع پارسیان طبقه چهارم، واحد ۶۰۴

تلفن: ۰۲۱-۶۶۸۵۵۹۱ (۲۰ خط) همراه: ۰۹۱۳۱۱۳۳۳۶

تهران: خیابان طالقانی جنب داروخانه هلال احمر

پلاک: ۲۹۲ طبقه پنجم، واحد جنوبی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۸۰۴۰ (۲۰ خط) همراه: ۰۹۱۳۱۷۳۳۳۶